

Værdiprogram for **Masnedhus**

Senior- og familiebofællesskab Vordingborg

Indhold

Introduktion

Input

Målgrupper

Værdigrundlag

Fællesfaciliteter

Bebyggelsen

Beboerinvolvering

Introduktion

To bofællesskaber i ét

Boligselskabet Domea Vordingborg, Domea.dk og Realdania udvikler sammen to nye bofællesskaber i Vordingborg for henholdsvis seniorer og børnefamilier.

Det er tanken, at de to bofællesskaber kommer til at bestå af 20 seniorboliger og 20 familieboliger. Bebyggelsen tænkes dog at have indbygget en vis fleksibilitet, der gør det muligt at justere fordelingen til eksempelvis 25 seniorboliger og 15 familieboliger.

De to bofællesskaber etableres som to selvstændige - og på samme tid sammenhængende og samvirkende - bofællesskaber på samme matrikel. Beboerne i de to bofællesskaber deler værdigrundlag og er fælles om en række faciliteter, uden at dette dog medfører, at beboerne i de to bofællesskaber lever ens.

At bo i et bofællesskab indebærer, at man bor lidt tættere sammen og på lidt færre kvadratmetre, men til gengæld har man meget mere plads i form af fælles faciliteter, som man deler. Ved at tage nogle funktioner ud af boligen kan man ikke blot spare plads, man sparer også ressourcer og styrker samtidig fælleskabet.

Domea Vordingborg er bygherre og Domea.dk driver byggeprocessen. Udviklingen af værdiprogrammet er sket i et partnerskab mellem Domea.dk, Domea Vordingborg og Realdania. Den samlede bebyggelse tegnes af JJW Arkitekter og Friis Andersen Arkitekter med afsæt i værdiprogrammet, som andel har udviklet sammen med JJW arkitekter.

Værdiprogrammet forbinder beboere, byggeri og byggherre

Dette værdiprogram er udarbejdet af partnerskabet henover efteråret 2019 og vinteren 2020. Udviklingen er sket på baggrund af en række input fra interessenter og interesserede borgere. Således er der gennemført interviews med en række medarbejdere i Vordingborg Kommune samt enkelte andre eksperter med viden indenfor bosætning, kultur, fritid og ældreområdet. Herudover er der afholdt borgermøde med knap 150 fremmødte samt efterfølgende dialog med fokusgrupper for henholdsvis seniorer og familier. Desuden er der gennemført interviews med familier fra bofællesskaber i Værløse og Trekroner. Ydermere har rådgiverne fra JJW og andel i samarbejde foretaget registrering og analyse

af stedet. Alle disse input er sammenfattet i punktform i afsnittet "Input".

Værdiprogrammet er første skridt i udviklingen af et nyt senior- og familiebofællesskab. Værdiprogrammet fastlægger målgruppe og beskriver de værdier og den form for fællesskab, som partnerskabet ønsker at skabe rammerne for og som de involverede borgere og potentielle brugere har ytret ønsker om.

Værdiprogrammet henvender sig både til beboere og de ansvarlige for byggeriet. Det er ambitionen, at værdiprogrammet skal guide såvel udviklingen af et stærkt og levende beboerfællesskab som den arkitektoniske udformning af boligfællesskabets fysiske rammer. Herudover viser værdiprogrammet, hvordan bebyggelsen, boligerne og udeområderne tegnes med øje for fællesskab. Værdiprogrammet beskriver endvidere processen for samskabelse med kommende beboere i forhold til udvikling af rammerne for deres kommende bofællesskab, såvel fysiske som sociale og kulturelle rammer.

Input

Hovedlinier fra interessentmøder

I efteråret 2019 er der gennemført interviews med en række medarbejdere i Vordingborg Kommune samt enkelte andre eksperter med viden indenfor bosætning, kultur, fritid og ældreområdet.

Seniorer vil gerne bo i lejlighed med adgang til gode fællesfaciliteter og et fællesskab.

Seniorer vil gerne/vil ikke bo sammen med familier.

Børnefamilier vil gerne bo sammen med andre børnefamilier og tæt på institutioner og faciliteter.

Bofællesskaber med flere generationer er gode, fordi man kan hjælpe hinanden.

Boligtyper bør være rækkehus eller lejlighed, men ikke lejligheder man forbinder med klassisk alment.

Bæredygtighed – forstået som klimavenlighed og naturvenlighed - er vigtigt for målgrupperne.

Godt med let adgang til indkøb, transport og natur. Naturen må gerne opleves som hverdagsnatur snarere end søndagsnatur. Trellemarken er stort set uindtaget.

Sydhavnen er ikke et kvarter i folks bevidsthed, hvilket rummer muligheder for, at bofællesskaberne kan være et åbningstræk for at skabe en identitet for kvarteret.

Oplagte muligheder for at arbejde med inddragelse, samskabelse og midlertidighed.

Borgermøde og fokusgruppe

I november 2019 blev der afholdt borgermøde i DGI huset i Vordingborg med knap 150 deltagere, som drøftede hvordan kan vi leve på nye måder med mere fællesskab. I forlængelse af borgermødet blev der i januar 2020 afholdt to opfølgende fokusgruppemøder med henholdsvis senior- og familiemålgruppen.

Hovedlinjer fra borgermøde og fokusgrupper

Hvad ønsker man sig af et seniorbofællesskab?

- Gøre ting sammen udendørs.
- Dele kompetencer og gøre det selv.
- At gro og dyrke noget sammen.
- At dele ressourcer og værktøj.
- At have et fælles samlingssted i et køkken alrum.
- At man kan bo i et plansbolig med god tilgængelighed.

Hvad kan man være sammen med familierne om?

- Gensidig omsorg
- Fællesarealer mellem husene
- Gæstebolig
- Værksted
- Drivhus
- Værksted
- Vaskeri
- Nyttehave
- Fælles indkøb
- Delebil
- Delebåd

Hvad ønsker man sig af familiebofællesskab og hvad kan man være sammen med seniorerne om?

- Fokus på bæredygtig livsstil i bæredygtige rammer, herunder økologi, genanvendelse og state of the art klimavenlig bebyggelse med høj materialebevidsthed..
- Nærhed til andre børn og deres familier.
- Grønne aktiviteter og udflugter.
- Plads til leg, kreativitet og udflugter.
- Plads til forskellighed og plads til udfoldelse.
- Gensidig omsorg generationerne i mellem.

Hvad kan man være sammen om i kvarteret?

- Indtage den grønne og blå natur, som er det altoverskyggende aktiv i området.
- Opsøge synergien med foreningerne.
- Give folk i Vordingborg en god grund til kigge forbi.
- Tænke på tværs af kulturer.

Erfaringer fra eksisterende bofællesskaber

Indsigterne fra samtalerne med tre familier fra bofællesskaber i Værløse og Trekroner kan sammenfattes i følgende anbefalinger.

Prioriter opholdsrum for børn

Vigtigt med fælles indendørs opholdsrum, så børn kan være sammen uden voksne.

Prioriter fællesspisningsfacilitet for børnefamilier med opholdsmuligheder for de voksne

Vigtigt med fælleskøkken, hvor børnefamilier kan spise sammen og som kan fungere som opholdsrum for de voksne (mens børnene leger i et andet rum tæt på). Fællesspisning er bofællesskabets sociale spydspids, men det fungerer i høj grad også som en praktisk foranstaltning, der er med til at aflaste den enkelte familie i en travl hverdag, ligesom det er en måde at sikre voksen-til-voksen kontakt.

Prioriter plads i boligen og plads udenfor boligen

Børnefamilier efterspørger plads og er i udgangspunktet ikke i markedet for radikal downsizing af boligen, som det er tilfældet med eksempelvis seniorer, der flytter fra hus til lejlighed. For familierne gælder desuden, at jo mindre plads der er i boligen, desto vigtigere er det med rigelig plads til leg og ophold udendørs. Her tænkes ikke på faciliteter som matcher gården i en typisk københavnkarre, behovet er noget, der er mere og større, end det man kommer fra. Dette peger på, at vi har behov for at gøre pladsen større ved at aktivere arealerne uden for grunden, herunder Trellemarken og Sydhavnen.

Skab et fælles mødested for alle beboere, som er helt unikt for bebyggelsen

Stedets og byens potentialer

Rådgiverne fra JJW og andel har i samarbejde foretaget registrering og analyse af stedets og byens potentialer.

Beliggenhed tæt på centrum og midt i naturen

Tæt på centrum med busforbindelse og cykelforbindelse.
Hovedstadsområdet er let tilgængeligt med hurtig tog- og motorvejsforbindelse.
Dagligvarebutikker, dagtilbud, to folkeskoler og en friskole (Rudolf Steiner skole).
Ungdomsuddannelser og produktionshøjskole.
Kulturarkade: bibliotek, musikskole, lokalarkiv, plejehjem.
Uhindret adgang til sundet og naturarealer.

Omådet emmer af kvaliteter og uudnyttede muligheder

Den røde by har en betagende landsbyagtig skala.
Maritimt kulturmiljø og foreningsliv giver følelsen af fristed.
Himmel og hav fylder horisonten mod syd.
Trellemarken vokset ind i området som en stor levende biotop.
Erhvervsbyggeri og tomme grunde blandet med punkthuse og etageejendomme.
Lystbådehavn og spor af industrihavn.
Ikke meget liv mellem husene.

Vordingborg er rig på naturoplevelser

Overalt i kommunen er der adgang til større eller mindre naturoplevelser, men ude på landet kan adgangen til naturen dog være besværet af landbrug.

I Vordingborg er der mange rekreative områder som eksempelvis Slotsbanken, Oringe, Kirkeengen og Nordhavnen og farvandet omkring Masnedø samt Bøgestrømmen.

Vordingborg er rig på foreningsliv, kulturliv, fritidsliv og frivillighed

Tyngden, mængden og mangfoldigheden af foreninger er noget der er særligt for Vordingborg.

Fritidsaktiviteter på og ved vandet samt i den grønne natur.

Museum SydøstDanmark, Danmarks Borgcenter, Regionalt spillested, Egnsteater, Opera og ballet på slotstorvet, Waves teaterfestival, Vilde vulkaner, Fransk forår i Præstø.

Målgrupper

Seniorbofællesskab

Seniorbofællesskabet henvender sig til par og enlige over 50 år uden hjemmeboende børn.

En del af de kommende beboere vil formentlig i forvejen være bosat i Vordingborg eller en af nabokommunerne.

Målet er at etablere en beboerkreds, der er kendetegnet ved

- Fordeling af beboere 50-65, 65-75 og 75+
- En blanding af singler og par
- En ligelig kønsfordeling

Familiebofællesskab

Familiebofællesskabet henvender sig til par eller enlige med børn eller børn på vej.

En del af familierne forventes at være tilflyttere fra nabokommunerne, som ønsker at flytte tættere på en større by med hvad det indebærer af nærhed til hverdagsfaciliteter. Det er også forventningen, at man i en vis udstrækning kan tiltrække tilflyttere fra eksempelvis København.

Fælles for de to bofællesskaber er, at man flytter ind

- Fordi man ønsker en hverdag midt i naturen med et aktivt udeliv året rundt.
- Fordi man som menneske glædes ved bo bæredygtigt og tæt på andre mennesker, herunder også på tværs af forskelligheder og på tværs af alder og generationer.
- Fordi man holder af at være sammen med andre om at dyrke fælles interesser og skabe noget sammen, herunder gøre en ekstra indsats, eksempelvis i forhold til at skabe liv kvarteret eller i forhold til at passe på dyre- og planteliv.

Værdigrundlag

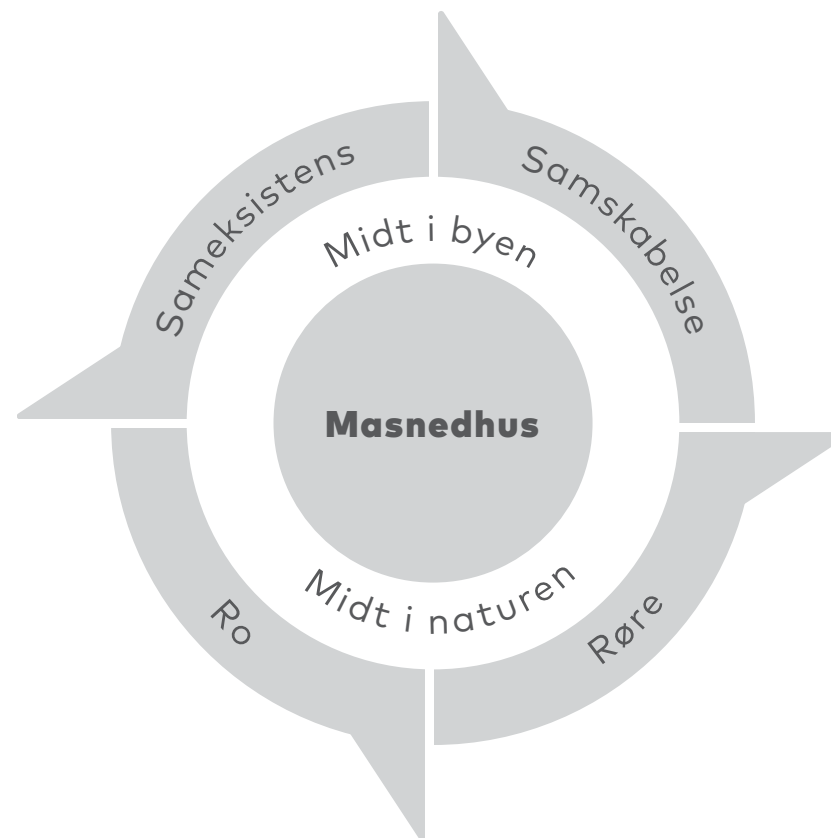
Midt i byen, midt i naturen

Masnedhus er et seniorbofællesskab og et familiebofællesskab i Vordingborg, hvor hverdagen leves tæt på byen, men samtidig også midt i naturen – og hvor de fællesskabets centrale værdier kombinerer det bedste fra byen og naturen, henholdsvis sameksistens og samskabelse samt ro og røre.

Nærheden til grøn og den blå natur er den vel nok største kvalitet ved at bo i Vordingborg Kommune. De to bofællesskaber kommer til at nyde godt af en beliggenhed tæt på centrum og midt i naturen med adgang til både vandet i Masnedsund og Trellemarken.

Naturen bliver et fast element i hverdagen for beboerne i de to bofællesskaber. Ikke blot som en inspirerende og dejlig udsigt, men lige så meget som rammen om aktivt udeliv, hvor man året rundt har mulighed for at få vind i håret og jord under neglene.

Alt dette uden at give køb på glæden ved at bo i byen. Masnedhus kommer til at ligge tæt på dagligdagens faciliteter som institutioner, skoler, bibliotek, plejecenter, indkøb og gode forbindelser til storbyen via tog og motorvej.

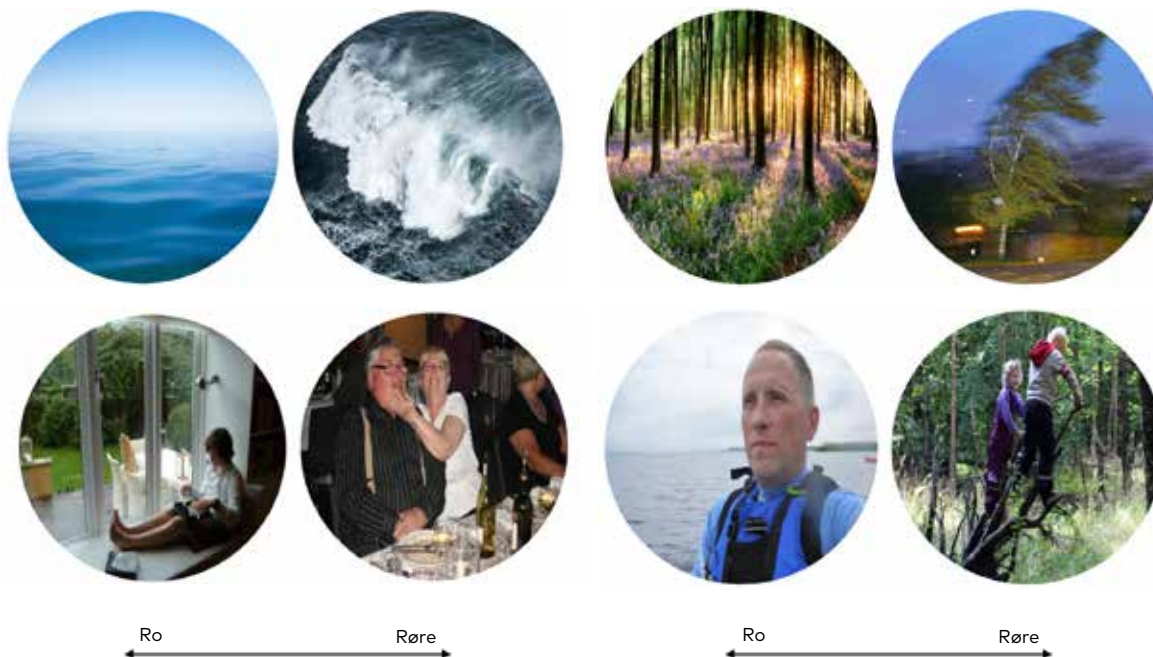

Ro og røre

Vi mennesker har brug for at mærke, at vi lever. Nogle gange har vi brug for, at der sker noget omkring os. Andre gange har vi brug for, at der sker meget lidt.

En hverdag midt naturen giver plads til både ro og røre, ligesom naturen selv indimellem kan være helt stille, mens den andre dage kan være voldsom. Omgivelserne omkring Masnedhus inviterer til fordybelse, at man kan gå en tur og nyde udsigten eller finde den indre ro mens man mærker brisen fra havet og lytter til træernes susene. Men den inviterer samtidig også til en tur i bølgerne eller raske løbeture med høj puls, ligesom der er gode muligheder, at man kan få en på opleveren sammen med legekammeraterne og udfolde sit liv med lyd på.

På lignende vis skal kvaliteterne ro og røre tænkes helt ind i bebyggelsens fællesfaciliteter, således at hverdagen mellem husene og inde i husene har rum til forskellige livsbehov. Selvom man kommer til at bo relativt tæt i Masnedhus, skal der være plads til fordybelse og hygge, ligesom der skal være plads til levende samvær med andre. For uanset om vi er unge eller gamle, har vi alle sammen brug for ro og røre, for det er med til at skabe en balance mellem sjæl og krop, som er så vigtig for, at vi er glade og har det godt.

Sameksistens

At bo i et moderne bofællesskab forudsætter, at man som menneske glædes ved bo tæt på andre mennesker. Men det er ikke ensbetydende med, at man er sammen allesammen hele tiden.

Masnedhus er indrettet med øje for en hverdag, hvor man kan være lidt sammen, tæt sammen eller sammen alle sammen. Herudover er der også tænkt over, at der er rum til, at man kan være sig selv, at man er helt privat eller blot ønsker at dyrke lidt alenetid.

I Masnedhus er der rig mulighed for at være sammen på tværs af generationer, men der er samtidig også lagt vægt på fællesfaciliteter, hvor man som familie kan dyrke samværet med andre familier, herunder hvor forældre kan være sammen med andre forældre, og hvor man som senior kan dyrke samværet med andre seniorer. Der er to fælleskøkkener med tilstødende opholdsrum, placeret henholdsvis ved seniorboligerne og ved familieboligerne. Det er op til det enkelte bofællesskab at invitere det andet bofællesskab indenfor i disse faciliteter. Ansvar for at invitere 'de andre' indenfor og kere sig om hinanden er en form for sameksistens, som også indbefatter, at man tager ansvar for kvarterets fællesskab.

I Masnedhus bor man lidt tættere sammen og på lidt færre kvadratmetre, men til gengæld har man meget mere plads i form af fælles faciliteter. Ved at tage nogle funktioner ud af boligen og dele dem med andre, sparer man ikke blot spare plads, man sparer også ressourcer samtidig med, at man styrker fællesskabet.

Samskabelse

I ordet fællesskab ligger en opfordring til, at nogen er fælles om at skabe noget. Sådan bliver det ihvertfald opfattet i Masnedhus.

Vordingborg er foreningernes og frivillighedens by. Masnedhus bliver nabo til en række maritime foreninger og sammen med de rekreative muligheder i Trellemarken, indbyder lokalområdet i den grad til et aktivt liv, hvor man sammen med andre kan dyrke en lang række forskellige friluftssinteresser, uanset om man er barn, senior eller midt i mellem. At skabe noget sammen er derfor også en central del af de to bofællesskabers fælles værdigrundlag. Herunder at gøre en ekstra indsats for skabe liv i kvarteret.

Samskabelsen er allerede startet. Allerede i udviklingen af værdiprogrammer har der været lagt vægt på involvering af borgere og potentielle beboere. Det forventes også af de kommende beboere, at de aktivt medvirker til sætte deres præg på udviklingen af de fælles faciliteter samt herudover at være med til at sikre, at selve fællesskabet er etableret før selve bebyggelsen står klar.

Fællesfaciliteter

Fællesfaciliteter

To bofællesskaber i ét

De to bofællesskaber etableres som to selvstændige - og på samme tid sammenhængende og samvirkende - bofællesskaber på samme matrikel. Beboerne i de to bofællesskaber deler værdigrundlag og er fælles om en række faciliteter i hverdagen uden at dette dog medfører, at beboerne i de to bofællesskaber lever og bo ens.

På toppen, tæt på seniorboligerne, placeres et fælles køkkenalrum med orangeri, bibliotek og tagterrasse i forbindelse med ankomsten til bebyggelsen som et synligt vartegn.

I hjertet af bebyggelsen, tæt på familieboligerne, placeres et køkkenalrum med opholdsrum dedikeret til børns leg og samvær mv.

Øvrige fællesfaciliteter som legepladser, drivhus osv. placeres i bebyggelsens kanter og lader derved omgivelserne sætte deres aftryk på funktionen. Omgivelserne inviteres indenfor i bebyggelsen, både natur og områdets øvrige beboere og der skabes plads til samskabelse og sameksistens, ligesom der skabes rum for både ro og røre.

I bestræbelserne efter at aktivere den omkringliggende natur mest muligt til gavn for beboerne og områdets øvrige brugere, er der lagt op til at en række aktiviteter henlægges uden for grunden, eksempelvis shelter og badehus, der vil kunne knytte sig til eksisterende og fremtidige forbindelser og dermed styrke hele områdets liv.

De to bofællesskaber deler faciliteter

Fællesarealer og fællesfaciliteter er mødesteder, hvor man kan forankre naboskabet mellem de to bofællesskaber.

Delte faciliteter

Drivhus
Værksted
Vaskeri

Ét bofællesskab inviterer det andet indenfor

Der skal være plads til at leve og bo med forskellige rytmer og behov de to fællesskaber imellem.

Seniormødesteder

Køkkenalrum med orangeri
Tagterrasse
Svalegang
Badehus

Familiemødesteder

Køkkenalrum med opholdsrum
Legeplads
Forhave
Shelter

På toppen – seniormødested

Fælles køkkenalrum med udsigt over blå og grøn natur. Beliggende i forbindelse med orangeri og kan åbnes op ud mod en tagterrasse, så den friske luft fra sundet kan nydes morgen, middag og aften. Foruden spiseplads er her ro til fordybelse, blandt andet er her et roligt hjørne med lænestole. På toppen er tænkt som et sted, hvor alle beboere – seniorer og familier – kan mødes i forskellige grupper for at samskabe aktiviteter.

I hjertet – familiemødested

Fælles køkkenalrum med opholdsrum med direkte adgang til grønne arealer og med en beliggenhed midt mellem familieboligerne. Her kan familierne spise sammen i en travl hverdag, børnene kan lege sammen, mens forældrene kan få glæde af lidt voksen-til-voksen kontakt. Foruden spiseplads fungerer opholdsrummet som afsæt for fælles rørige aktiviteter, eksempelvis computerspil, dans eller kreative værksteder. I hjertet er tænkt som et sted, hvor alle beboere - familier og seniorer – kan være sammen om fritidsinteresser, ligesom huset desuden er tænkt som mødested for dem, der gerne vil ud og boltre sig i naturen.

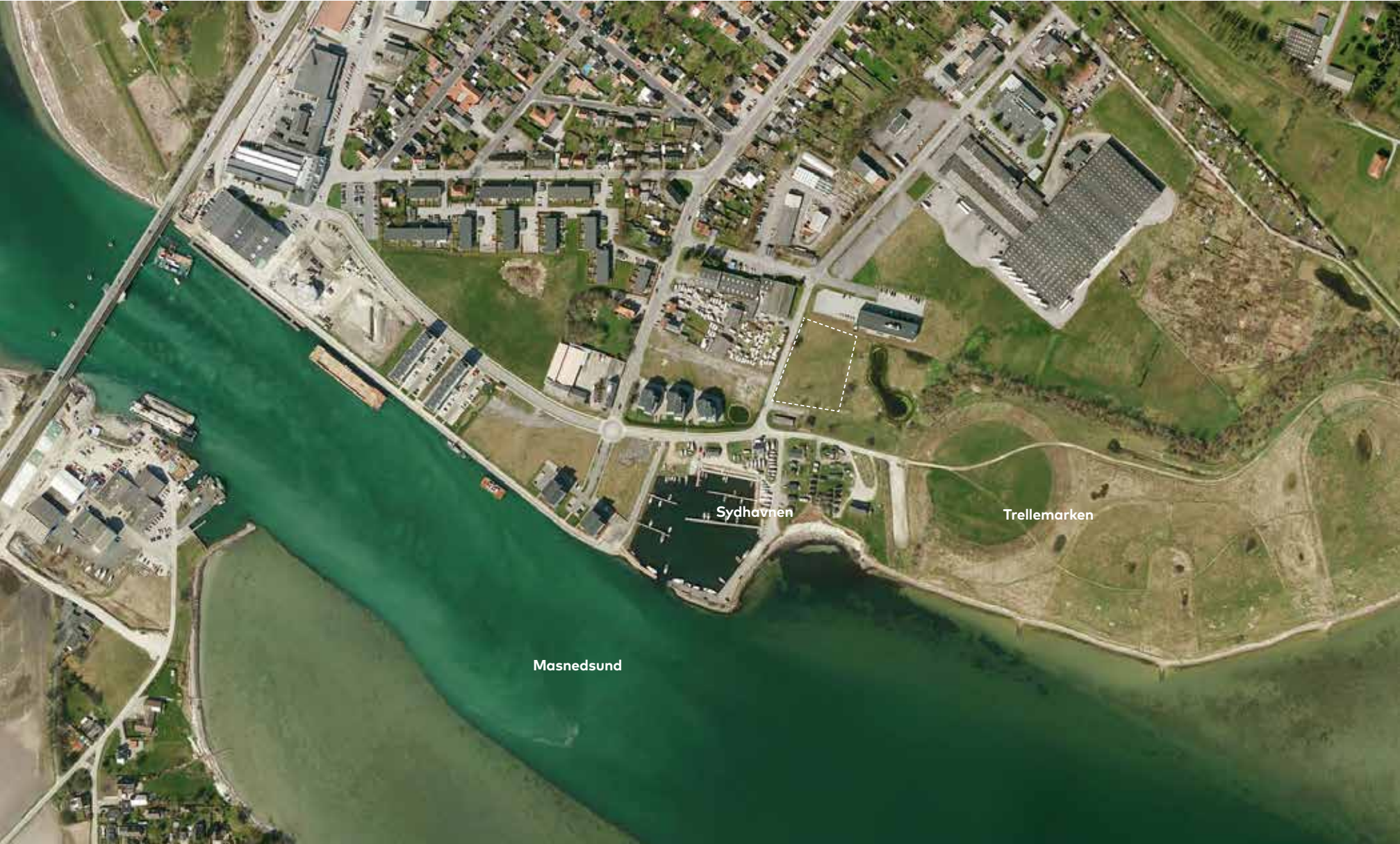

Kvartermødesteder

Det er oplagt at tænke sameksistens ud over kanten af Masnedhus. Partnerskabet vil som del af den videre udviklingsproces undersøge, hvordan man med fondstøtte til etablering af simple strukturer - som eksempelvis badehus og shelter samt eventuel etablering af en bydelslade i det forhenværende dykkerklubhus – kan være med til at bringe liv og energi ind i hele området. Sådanne projekter kunne oplagt indrammes af en kommende beboerproces.

Bebyggelsen

Situationsplan

Hovedgreb

Mod byen og gaden er kanten præcis og tander kun der, hvor der er en funktion som indgang eller stiforløb der binder bebyggelsen sammen med omgivelserne. Mod Trellemarken og Jollehavnen åbner bebyggelsen sig op i en mere flosset kant der inviterer omgivelserne, naturen og lyset ind i bebyggelsen.

Fælleshusene placeres i kanten af bebyggelsen og på grøningen, så de de nære omgivelser smitter af på funktionerne. Et stiforløb forbinder omverden og bebyggelsen i alle verdenshjørner.

Seniorbofællesskabet ligger mod byen mod nord. Her har man adgang til svalegange, som inviterer til ophold og møder mod udsigten over havnen i syd.

Omkring grøningen ligger familiefællesskabet i en mere tandet bebyggelsesstruktur, der skaber forskellige typer rum i samspil med udearealer og fællesfaciliteter.

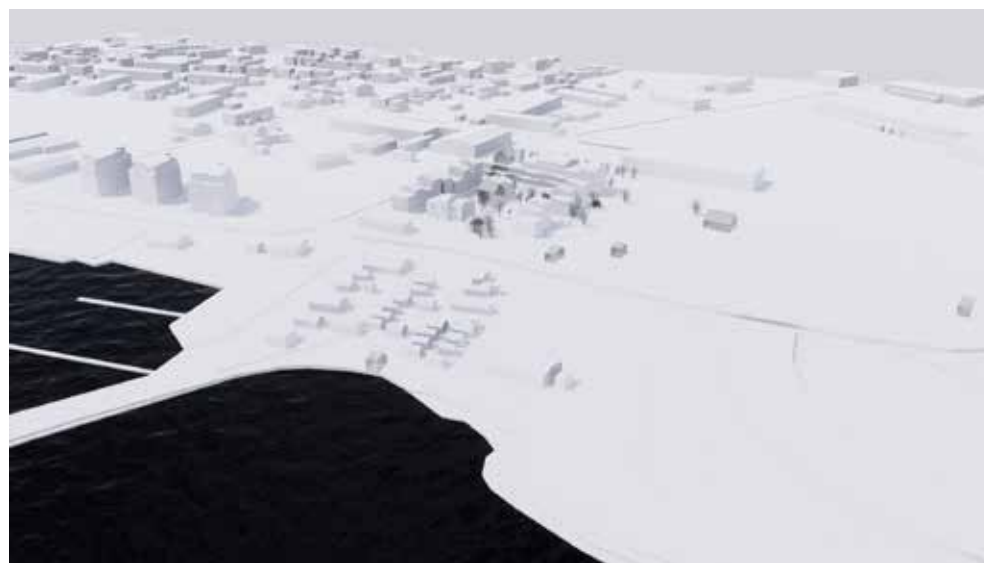
Parkeringen er placeret grundens nordlige side.

Fugleperspektiv af den ny bebyggelse

Arkitektur

Der er mange udtryk og skalatrin på spil i omgivelserne. Parcelhuskvarterets lille skala, Industrikvarteret store, de nye bygninger på havnen og Klondyke skalaen i Sydhavnen. Vi ønsker at den nye bebyggelse kan indgå i denne palette og tage nogle af kvaliteter fra det omkringliggende samtidig med at det bliver sin helt egen bebyggelse.

Vi forslår derfor at arbejde med spring i etager højder og små forskydninger der danner rum og skala i bebyggelsen. Tagfladerne varierer mellem forskudte saddeltage der mimer den lille skala fra havnemiljøet og parcelhusene, mens andre er flade med sedum. Herved opnår vi en varieret bebyggelse der skaber kig og rum både arkitektoniske og fysisk ved at invitere indenfor.

Da det er en forholdsvis lille bebyggelse, foreslås at man anvender det samme materiale, så variationen er i volumenerne og forskydningerne og i anvendelsen af materialet.

Vi forslår en træbebyggelse da det er en fin reference til træhusene i havnen, har en smuk og varieret overflade der kan detaljeres forskelligt og ikke mindst at det er bæredygtigt.

Volumenerne/ bebyggelsen kan dog også tænkes i andre materialer, men vi vil forslå at man holder det i et sprog med variationer i detaljerne så kvarteret fremstår samlet.

Stemning fra grønning med fælleshus og kig gennem bebyggelsen

Referencer

Aktiv svalegang

Træfacade

Aktiv svalegang

Etagebyggeri i træ

Referencer

Forskelligt plejeniveau

Nyttehave med drivhus

Stibroer ud i landskabet

Grønning tæt på boliger

Referencer

Fælleshus med nyttehave

Spisehus

Fælleshus med plantefællesskab

Fælleshus med åben facade

Boliger

Det er tanken, at de to bofællesskaber kommer til at bestå af 20 seniorboliger og 20 familieboliger. Bebyggelsen tænkes dog at have indbygget en vis fleksibilitet, der gør det muligt at justere fordelingen til eksempelvis 25 seniorboliger og 15 familieboliger.

Seniorbofællesskab

20 boliger i 3 etager med elevator = 1450m²

Gennemsnitsboliger 70m² (kan varieres efter ønske)

Orangeri/ køkken alrum ca.100m²

Familiebofællesskab

20 Boliger 1-2 etager/ fordelt på 3 etager = 1850m²

Fordelt på 115m² / 80m² / 57m² / 40m² (inklusive fællesareal af 100m²)

Opholdsrum / køkken alrum ca.100m²

Total

Boliger: ca.3300m²

Fælleshuse: ca.200m²

(Boligernes areal er inklusiv fællesarealer)

Beboerinvolvering

Samskabelse i to spor

Samskabelsesprocessen er allerede påbegyndt i forbindelse med udviklingen af værdiprogrammet, idet der har været lagt stor vægt på involvering af borgere og potentielle beboere.

Den fremadrettede proces med at udvikle boligfællesskabet kommer til at foregå i to spor, som begge tager afsæt i værdiprogrammet.

I det ene spor udvikles det kommende beboerfællesskab. Fællesskaber er kendetegnet ved at have cykliske rytmer, hvilket betyder, at faste traditioner, årstider, hverdage, ferier og andre tilbagevendende begivenheder, er essentielle for udviklingen af stærkere og og levende fællesskaber. Udviklingen af et godt fællesskab er en proces, som aldrig hører op, men fortsætter efter beboerne er flyttet ind.

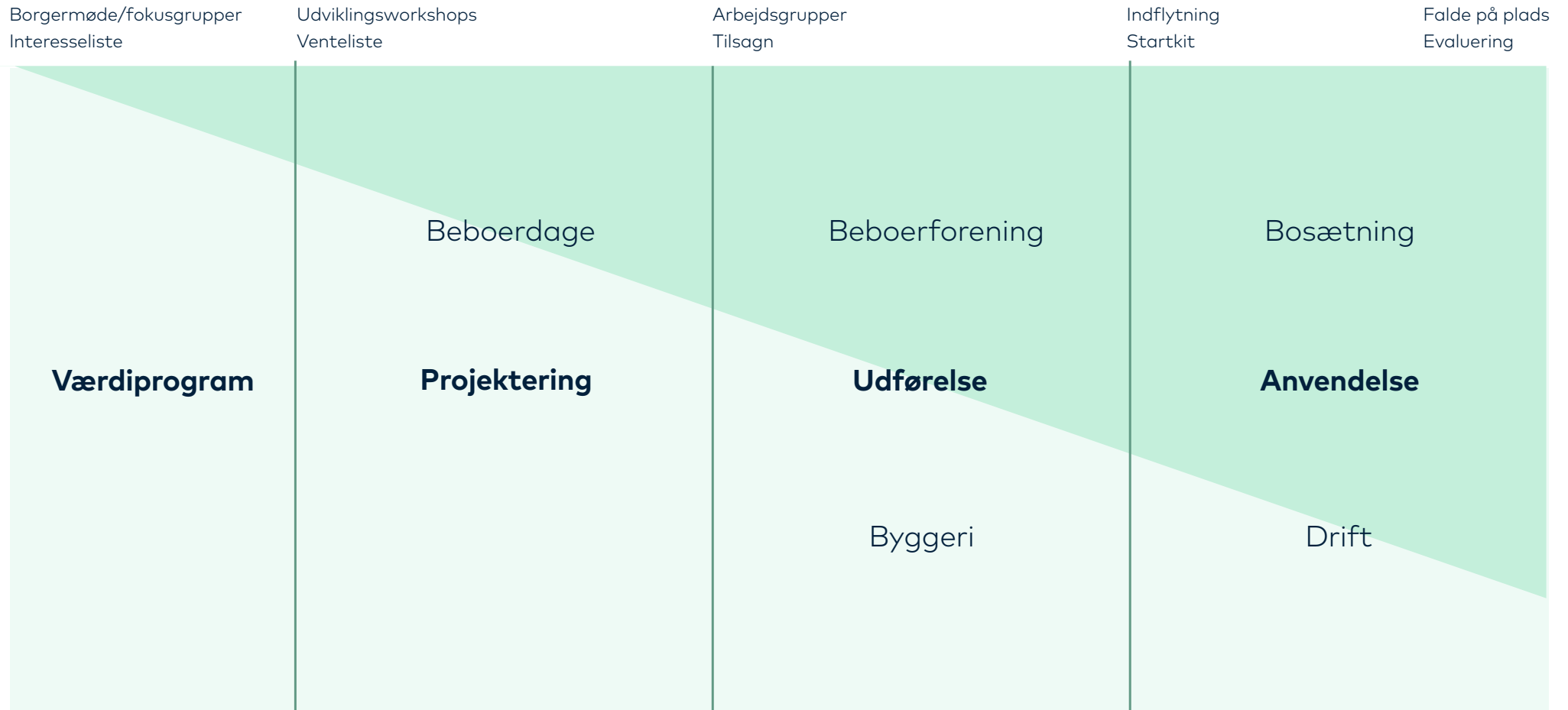
I det andet spor udvikles de fysiske rammer for boligfællesskabet. Denne proces er mere lineær og kulminerer ved overlevering af byggeriet. Dog vil der efter indflytningen helt sikkert være behov for, at beboerne på egen hånd kan videreudvikle eksempelvis udearealer og eventuelle anlæg uden for byggegrunden.

Udviklingen af begge spor foregår i tæt dialog med beboerne (indledningsvis af potentielle beboere), dog vil involveringen og graden af indflydelse nok være mest udtalt i udviklingen af selve fællesskabet.

I forhold til de fysiske rammer vil der være tale om medudvikling, hvor de kommende beboere eksempelvis er med til at sætte deres tydelige præg på fællesfaciliteter og herudover vil få mulighed for at give bygherre og arkitekt feedback på de valgte bygningsmæssige løsninger.

Procesmodel

● Domea.dk

● Beboerinvolvering

Boligselskabet Domea Vordingborg

domea.dk

